

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ЗА ЛЕТЕН СЕМЕСТЪР на 2022/2023 г.

Катедра „Китаистика“

Необходим минимален брой кредити по курсове:

I курс	II курс	III курс	IV курс
минимум 2 кредита	минимум 6 кредита	минимум 5 кредита	Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да осигурят допълване до 23 кредита от избираеми дисциплини за четирите години

	Дисциплина (форма на контрол)	курс	Хорари ум	Кредит и	Преподавател титуляр	Анотация
1.	Адаптирани текстове и стандартизирани тестове – китайски език, I част (изпит)	1	2+0	2	ас. Стефан Иванчев	Курсът има за цел да разшири практическите умения по китайски език за студенти, обучаващи се в 1 курс на специалност „Китаистика“, които вече са усвоили базови знания по езика през първия семестър от своето обучение. Разглеждат се аналитично различни адаптирани текстове, като например текстове от други учебници по Практически китайски език извън използваните в курса на обучение в СУ, специализирани адаптирани книги за изучаващи китайски език, материали от учебници за ученици на начално ниво на обучение 1-3 клас) по различни предмети, използвани в Китайската народна република и други учебни текстове с ниво на сложност, съобразена с уменията на студентите от 1 курс на специалност „Китаистика“, отговарящи приблизително на нива на езиково владение HSK 2-3 (по стандарта, използван през периода 2010-2021 г.). Също така се правят, проверяват и обсъждат стандартизирани тестове по китайски език, отговарящи на горепосочените нива на HSK, както и на нива 1-3 от стария формат на HSK, използван преди 2010 г. Акцентът е върху изпитните упражнения в категории „Четене“ и „Граматика“ и други сходни.

2.	История и философия на китайските бойни изкуства (изпит)	1	2+0	2	гл. ас. д-р Христина Теодосиева	<p>Лекционният курс към дисциплината “История и философия на китайските бойни изкуства” представя базови концепции и понятия в Тайдзицюен, Шаолинцюен, Багуаджан, Син-и-цюен, Бадзицюен, Илицюен, Вин Чун и други подобни системи, митологични и исторически версии за тяхното възникване, както и философските принципи, на които те се основават..</p> <p>Бойните изкуства са специфична част от културата на Китай, която обуславя както тяхното развитие в миналото, така и някои съвременни разбирания. Основните компоненти на курса включват: митологични представи за възникването на китайските бойни изкуства и исторически свидетелства за тяхната поява; философските им основи като системи за самоусъвършенстване на личността и техните корени в даоизма и будизма; йерархична система в школите – понятията за майстор, вътрешен кръг от ученици, церемония по приемане на последователи; разлики между отделните бойни изкуства и специфики на техните направления; тренировъчни практики и ролята на някои метафорични названия в процеса на обучение; смисъл и значение на ключови термини и концепции като „безграничност“ 无极, „релаксация“ 放松, „следване“ 随, „сила на слушането“ 听经, „използвай намерението, а не силата“ 用意不用力, „забрави себе си и следвай другия 舍己从人; основополагащи текстове за китайските бойни изкуства.</p>
3.	Адаптирани текстове и стандартизирани тестове – китайски език, II част (изпит)	2	0+2	2	Кристина Райнова	<p>Курсът има за цел да разшири знанията и умения по китайски език за студенти, обучаващи се във втори курс на специалност „Китаистика“, които вече са усвоили базови знания по езика през първите три семестъра от своето обучение. Разглеждат се аналитично различни адаптирани текстове, като например текстове от други учебници по Практически китайски език извън използваните в курса на обучение в СУ, специализирани адаптирани книги за изучаващи китайски език, материали от учебници за ученици на начално ниво на обучение 3-4 клас по различни предмети, използвани в Китайската народна република и други учебни текстове с ниво на сложност, съобразено с уменията на студентите от втори курс на специалност „Китаистика“, отговарящи приблизително на нива на езиково владение HSK 4 (по стандарта, използван през периода 2010-2021 г.). Също така се правят, проверяват и обсъждат стандартизирани тестове по китайски език, отговарящи на горепосоченото ниво на стандартизирания Изпит по китайски език HSK, както и на ниво 4 от стария формат на Изпита, използван преди 2010 г. Акцентът е върху изпитните категории „Четене“ и „Граматика“ и други сходни.</p>

4.	Етимологични изследвания на китайския език (изпит)	1, 2, 3	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	<p>Целта на дисциплината „Етимологични изследвания на китайския език“ е да запознае студентите с различните методи на установяване на общ произход на думите в рамките на едно езиково семейство и отвъд него. Предвид много по-късното възникване на писмеността и това, че обща етимология може да се установи само на базата на древна омонимия, курсът подробно разглежда древната китайска фонологична система и допустимите междуконсонантни и междуримни преходи. Особено внимание се отделя на консонантните кълстери в архаичния китайски и тяхната мутация в двусрични или едносрични думи. За да се експонират цялостно връзките на етимоните със семантиката, семиотиката и когнитивната наука, се разискват и други подходи към етимологията: 1) посредством коренните йероглифни модули 字根 и 2) чрез традиционната екзегеза на омонимен принцип 聲訓.</p> <p>Лекционният курс прави съпоставка и с други представители на сино-тибетското езиково семейство по отношение на честотната лексика. Прокарват се паралели и с езици от индоевропейското езиково семейство.</p>
5.	Китай – държава и политика (комбиниран изпит)	2,3	2+0	2	Мартин Колев- хоноруван	<p>Дисциплината предлага въведение в структурата на държавното управление и политиките в основните области на социалния живот в Китай. Фокусът е върху политическото и държавно развитие в Китай, като по-отблизо ще бъдат разгледани някои основни понятия и теории от сферата на политологията и конституционното право, които имат най-пряко отношение към Китай.</p> <p>През последните години Китай е най-бързо развиващата се икономика в света. През последните 20 години на 20в. и в първите години на 21в. икономическият растеж в страната е над 9% на година. Днес икономиката на Китай е съизмерима по големина само с тази на САЩ. Същевременно налице са някои противоречия и сериозни предизвикателства както в сферата на икономическото развитие, така и в областта на политическия процес в страната.</p> <p>В основата на развитието на страната, която преживява невиджана в историята на човечеството трансформация, и на неминуемите, предвид колосалния мащаб, съпътстващи този процес проблеми и противоречия стоят институциите, законодателството и политиките на съвременната китайска държава. За разбирането на съвременното положение в страната е важно да се познават по-добре спецификите на китайската политическа система, конституционното устройство на китайската държава, както и конкретните правителствени политики в ключови области като образованието, здравеопазването, културата, околната среда.</p>

6.	Подходи към китайската култура (комбиниран изпит)	1, 2,3	2+0	2	гл. ас. д-р Христина Теодосиева	<p>Дисциплината предлага културологичен поглед към различни аспекти от китайското културно пространство. Целта ѝ е да представи на студентите разнообразни материални и нематериални културни явления, като въведе интердисциплинарни решения за рецепцията, осмислянето и анализирането им, а съответно и за превеждането им. Основен обект на изследване са произведения от древното и съвременното китайско изкуство, но подходите към тях включват философия, антропология, културология, история, литературна теория, кино, политология, социология.</p> <p>В курса от лекции се набляга върху разнообразието от смислови културни единици, като всички те се разглеждат като продукт, но и като производител на по-обширни културни и социални идеи, към които следва да се търси ключ. Например: отношението към предмет (цвете), към дейност (секс, музика), към състояние (лудост), към исторически период (Културната революция), към света (идеята за Поднебесната), към фантастичното (духовете), към идентичностните роли (хайманата).</p>
7.	Източна Азия и Тихоокеанският регион -ключ към глобалното бъдеще (комбиниран изпит)	2,3, 4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	<p>Курсът “ Източна Азия и Тихоокеанският регион - ключ към глобалното бъдеще” има за цел да покаже, че успешното решаване на проблемите на страните от Източна Азия (ИА) и Азиатско-тихоокеанския район (АТР), в качеството му на нов световен икономически център на 21-век, е ключ и към глобалното бъдеще. Страните от ИА и АТР носят важна отговорност пред националните правителства и световните институции на планетата за успешното решаване на предизвикателствата на глобалното управление: безпрецедентните демографски, икономически, технологични, социални, екологични и други мегатенденции с потенциално екзистенциални последствия за цялото човечество. Единствен шанс за успех е привличането на всички държави по света за участие в глобалното управление, и избягването на задънената улица на двуполусния свят (Г-2, Китай-САЩ). Тезата се обосновава чрез първоначално проследяване на спецификата при формирането на държавното управление в ИА и Югоизточна Азия под въздействието на китайското културно влияние: конфуцианските традиции за единна централизирана държава и меритократична администрация. Последвалят културно-цивилизационен сблъсък със Запада в периода от 16 в. до средата на 20 в. подкопава и разтърсва из основи традиционните държави от Източна и ЮИ Азия, но и спомага за успешното реформиране и модернизация (за разлика от подобни държави в други части на света) през втората половина на ХХ век на страни, като Китай (вкл. Тайван), Хонконг под британско управление, Япония, Сингапур, Южна Корея, Тайланд, и др. Оттук, издигането на Китай и превръщането му, наред с Япония и гореспоменатите „Азиатски тигри“, в най-голяма икономическа и политическа сила в региона и втора в света води и до превръщането на целия ИА и АТР в нов световен икономически център, с нови мощни глобални институции – Азиатската банка за инфраструктурни инвестиции (АБИИ); с нова, трета по относителна тежест резервна валута на Световната банка и МВФ – китайският юан; с „Новия Път на коприната“ на КНР или стратегията „Икономически пояс. Морски път“ (ИПМП).</p>

8.	Китайска нумерология и „Книга на промените“ (комбиниран изпит)	2,3,4	2+0	2	гл.ас. д-р Теодора Куцарова	<p>Целта на лекционния курс на дисциплината Китайска нумерология и “Книга на промените” е да запознае студентите с процеса на зараждането на учението за символите и числата <i>xiangshu zhi xue</i> като архаичен субстрат, проследим в гадателните практики на династия Шан (1766–1027 г. пр.н.е.) до разцвета му през епохата на династия Хан (206 г. пр.н.е.–220 г. н.е.), когато се превръща в универсална научнофилософска методология. Символно асоциираните пространствено-числови комплекси служат като генерализиращи идеи на познанието за вселената и отражението на принципите ѝ в антропологичната сфера.</p> <p>Курсът прави нумерологична интерпретация на понятия от китайската класическа философия, като например: хаоса <i>hundun</i>, монадата Велико единство <i>Taiyi</i>, Великата граница <i>Taiji</i>, дуалността <i>liangyi</i>, светлото и тъмното първоначало <i>yin yang</i>, трите материала <i>sancai</i> (небе, земя, човек), четирите образа <i>sixiang</i>, петте първоелемента <i>wuxing</i>, шестте флуида <i>liuqi</i>, безкрайното многообразие “десете хиляди неща” <i>wanwu</i>, и др.</p> <p>Занятията включват екстраполиране на нумерологичните класификационни схеми и тяхното проследяване като действащ организационен принцип в китайската митология, астрономия, география, музика, канонични текстове и др. Прави се съпоставка със средновековната западна теологична нумерология.</p>
9.	Лексикални, синтактични и стилистични особености на Танската поезия (изпит)	1, 2, 3	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	<p>Целта на лекционния курс „Лексикални, синтактични и стилистични особености на Танската поезия“ е да запознае студентите с широк спектър от лексикални, синтактични и стилистични явления, на които се гради уникалният изказ на Танската поезия, граничещ с непреводимостта.</p> <p>Студентите овладяват комплексния метод за вникване в оригиналния смисъл, заложен в строфите, като вземат под внимание флуидното естество на синтаксиса, многопластовостта на лексиката и сложната система от метафори, асоциации и алузии, използвана в древната поезия. При превода се отчита и архетипемното ниво (нивото на етимологичното ядро на китайските писмени знаци) и допълнителната яснота, която то внася в поетичната образност.</p> <p>Предмет на занятията е и сравняване на противоречиви тълкувания и преводни версии, като за меродавни се приемат обяснената в лексикографско-фонологичното пособие от дин. Тан <i>Tangyin tongqian</i>.</p>

10.	Фоносемантични преноси в китайския език и култура (комбиниран изпит)	3,4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Лекционният курс запознава студентите със спецификата и разнообразните прагматични функции на семантичните преноси по фонетично съзвучие в китайския език: явление, което съвместява игрословие и етимология, - фоносемантичен пренос, основан на полисемия, омонимия, омофония или паронимия, с претенции за етимологично родство между съзвучните понятия. Мястото и ролята на това явление в традиционната и съвременната китайска култура далеч надхвърля функциите на обичайната игра на думи като прием от лингвостилистиката и проява на остроумие. Първопричина за това е самата фонологична и граматична структура на китайския език, която се характеризира с широк мащаб на семантичните преноси по фонетично съзвучие. В продължение на хилядолетната китайска история тази езикова специфика се развива и превръща в социокултурен феномен, културно-психологическо и философско явление с голяма дълбочина и обхват, и присъства повсеместно като символичен фон подтекст в ключови елементи от китайския културен живот. Фоносемантичните преноси по съзвучие в китайския език се характеризират с многообразни форми на проява и прагматични функции. Подобно на метафората, те са механизъм за изграждане на мисловни асоциации в области, като традиционни поверия, предметна и числова символика, норми за общуване, правила на поведение в китайска културна среда, те са неотделим елемент от основни културни кодове на китайския етнос, народната култура и китайската идентичност.
11.	Граматика на китайския публицистичен текст (изпит)	3,4	2+0	2	проф. д-р Александър Алексиев	Лекционния курс по дисциплината “Граматика на китайския публицистичен текст” задълбочава познанията на студентите върху граматичните особености на публицистичния стил по тематично подбрани материали от занятията по четене на публицистика в дисциплината практически китайски език. Чрез този курс студентите надграждат знанията си по лексика и граматика на китайската преса, усвояват повече граматични конструкции .

Факултативен Педагогически модул

	Дисциплина (форма на контрол)	курс	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	
1.	Педагогика (изпит)	2	4+0	4	доц. д-р Владислав Господинов	Целта на учебната дисциплина е студентите да се запознаят най-общо с основните проблеми на педагогическата наука. Тази цел е съобразена с учебния план на специалността Индуистика, в който е включена дисциплината Методика на езиковото обучение. Задачите за реализиране на целта: 1. Да се анализират основните характеристики на обекта на педагогиката: педагогическата практика и нейните гравивни елементи – педагогическите явления. 2. Да се анализират основните метапроблеми на педагогическата наука – функции, понятиен апарат, равнища, диференциация и интеграция и методология

2.	Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда (изпит)	3	2+0	2	гл. ас. д-р Симеон Хинковски	<p>Курсът по информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда има за цел да разбие поставените стереотипи на обучение в едноименния курс и да предложи на студентите от ФКНФ на Софийски университет „Свети Климент Охридски“ един изцяло нов поглед върху съпътстващите ги технически средства, целящ основно насочване на вниманието върху чисто практичната гледна точка. Курсът се състои от 30 учебни часа, разпределени равномерно в един семестър и включва теоретична и практическа подготовка за работа с различни информационни и комуникационни средства. В течение на времето всеки от посещаващите курса има възможност за изява на собствените си художествени и технически способности, така че да развие уменията си в дадената област.</p> <p>В курса „Информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда“ се разискват проблеми, свързани с подготовката на учителя за часа, в който се предвижда използване на звуково и/или видео онагледяване, както на преподавания учебен материал, така и за проверка на знанията.</p>
3.	Приобщаващо образование (изпит)	3	1+0	1	доц. д-р Данаил Данов	<p>Настоящият курс предлага задълбочени знания, практически умения и положителни нагласи, свързани с прилагането на принципите на приобщаващото образование в ежедневната практика на специалистите по чуждоезиково обучение. Курсът разглежда в сравнителен план традиционното и приобщаващото образование като показва предимствата на втория тип. Наред с това се спира и на различни стратегии за чуждоезиково обучение, съпоставяйки ги с принципите на приобщаващото образование.</p>
4.	Методика на преподаването на китайската граматика (изпит)	4	2+0	2	доц. д-р Антония Цанкова	<p>Лекционният курс към дисциплината „Методика на преподаването на китайската граматика“ представя основните използвани методи и похвати в преподаването на граматичната система на китайския език, като се разглеждат последователно елементите на тази система в последователността, използвана при въвеждането им в реалната преподавателска практика според степента на използваемост и трудност за усвояване. Основните преподавани компоненти от граматичната система включват: правила на словоредата и състав на базовите елементарни конструкции; словоизменителни форми при съществителните, прилагателните и глаголите, факултативност на словоизменителните категории; второстепенни части на изречението и правила за тяхното оформление; определение към име и правила за използване на частицата – <i>de</i>; препозитивно определение към сказуемото (обстоятелствено пояснение) и правила на използване на частицата – <i>de</i>; постпозитивно обстоятелствено пояснение и правила за използване на частицата – <i>de</i>; промяна в актуалното членение на изречението – функции и импликации; специфични служебни думи и модални частици.</p> <p>В рамките на курса студентите представят курсов учебен проект, който представлява разработка по методика на преподаването на определен (избран) компонент от граматичната система на китайския език.</p>
5.	Методика на преподаване на китайската писменост	4	2+0	2	гл. ас. д-р Теодора Куцарова	<p>Дисциплината „Методика на преподаването на китайската писменост“ разглежда когнитивните, неврологични и психологични особености при възприятието на китайския писмен знак и произтичащите от тях трудности при усвояването му от чужденци. Разработва се етимологичния метод на преподаване на китайска ортография. Обобщават се и се систематизират знания по йероглифика, натрупани от студентите до този момент.</p>

6.	Увод в емпрунтологията (изпит)	4	2+0	2	проф. дфн Димитър Веселинов	<p><i>Емпрунтологията</i> е наука, която се занимава с изследването на лингвокултурните трансфери, съпътстващите ги процеси и лексикографирането им. В този смисъл тя вече е извоювала своята независимост по отношение на лексикологията и лингвокултурологията. В миналото емпрунтологичната проблематика е била ограничена до лексикологично проучване на формата, семантиката и употребата на лексикалните елементи, дошли от друг език. Сега езиковите контакти се разглеждат през призмата на лингвокултурологията. За тази цел те не се анализират като тривиален филологически обект, а като културен феномен, показващ взаимодействието на две цивилизационни общности. Ето защо съвременната емпрунтология изучава трансферите от една езикова система в друга като лингвокултурен процес на взаимовъздействие на различни концептосфери, водещ до промяна на съответните национални езикови картини на света. От една страна езикът-източник се превръща в своеобразен фактор на влияние и престиж, а езикът-приемник е терен за премерване на сили между изконното и привнесеното. Курсът представя историята, теорията и практиката изследванията на емпрунтологичните процеси, свързани с традиционните заемки, чуждици, лингвокултурни константи и процесите на езиково мигриране на елементи, думи, изрази или лингвокултурни стереотипи от един език в друг и, в по-широк смисъл, от едно лингвокултурно пространство в друго.</p>
7.	Стажантска практика (изпит)	4	90 ч.	6	гл. ас. д-р Христина Теодосиева	<p>В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация “учител” (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина “Стажантска практика“ се провежда на съответния език в определени базови училища. Стажантската практика включва изнасяне на уроци и наблюдение, анализ и оценка на уроците изнесени от останалите колеги в групата. Осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите, осъществявани по време на стажантската практика, се развиват преподавателски умения. Студентите филолози се подготвят да бъдат учители по английски език.</p> <p>В семинарите към дисциплината «Стажантска практика» се работи с дидактически материали и аудио-визуални технически средства. Целта е студентите да развият и усъвършенстват уменията си за подготовка, планиране и представяне на уроци по английски език и за анализ и оценка на наблюдаваните уроци по английски език.</p> <p>В курса на обучение по дисциплината «Стажантска практика» са предвидени тематично ориентирани практически разработки.</p>